

Reprinty

"Gazety Gdańskiej"

▶ Str. 6-8

Partner wydania

ORLEN

Galeria Sztuki Gdańskiej

Bogdan Cierpisz
- Ocalony od zapomnienia

▶ Str. 10

SPORT
SZKOLNY
Z ENERGA

▶ Str. 12

▶ GAZETA GDAŃSKA

TYGODNIK BEZPŁATNY | NR 641 | 16.10.2020 r. ISSN 2544-2864

Remont palmiarni w Oliwie zbliża się do końca

Dobiega końca remont i przebudowa palmiarni w Oliwskim Ogrodzie Botanicznym. Remont podyktowany był wyeksploatowaniem budynku oraz jego rozbudową ze względu na cały czas rosnącą palmę 180-letniego daktylowca. Nowa rotunda ma szerokość 17 metrów i wysokość 24 metry, a kubatura wynosi 4,4 tys. metrów sześciennych. Wykonano również prace konserwatorskie oraz przywrócono mansardowy dach, zmieniono również funkcję budynków.

▶ Str. 2

Wsparcie LOTOSU dla Złotej Wstążki

Grupa LOTOS włączyła się w pomoc dzieciom chorym na raka w ramach Kampanii „Złotej Wstążki”. Każda kawa kupiona do 21 listopada na stacjach paliw LOTOS to 10 groszy przeznaczone na wsparcie skutecznego leczenia dzieci z chorobami nowotworowymi. Organizatorami kampanii Złotej Wstążki są Fundacja „Przyłodek Nadziei” oraz Fundacja „Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową”.

▶ Str. 11

Retro zapowiedź

Mecz piłki nożnej

o mistrzostwo bałtyckie

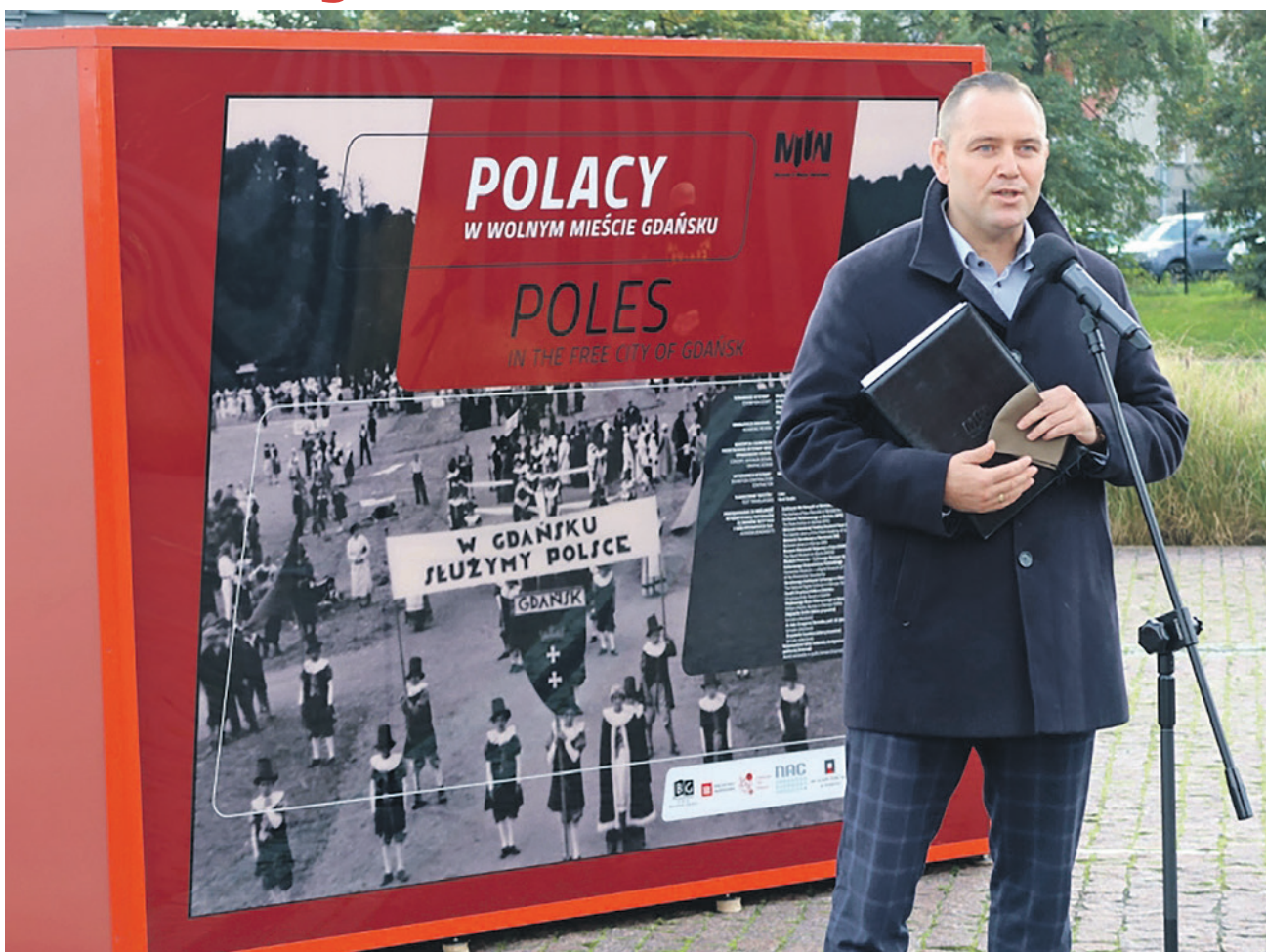
Prussia-Samland — Gedania
Królewiec — Gdańsk

na boisku Gedanii we Wrzeszczu, Hceres-
anger 11, dnia 16 bm. o godz. 14.30

Przed tym: mecz juniorów 8592

Gryf Toruń — Gedania.

Otwarto wystawę „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku”

Na placu przed Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku otwarto wystawę „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku”. Ekspozycja prezentuje losy mniejszości polskiej, która od początku istnienia Wolnego Miasta Gdańska służyła Polsce poprzez aktywną działalność na rzecz zachowania własnej tożsamości wobec niemieckiej większości.

▶ Str. 4

Akapit wydawcy

Znowu się zebrali.
Trzaskowski, Dulkiwicz,
Jaśkowiak, Truskolaski.
Albo są Unią Metropolii
Polskich.
Albo Związkiem Miast Pol-
skich.

Za ich elokwencję płaci

podatnik.

Już nie formułują 21 postulatów samorządowych.

Już nie w głowie im lokalne irredenty.

Partyjna ekwilibrystyka wymaga nowych narzędzi.

Teraz rząd, który jest nic nie wart... jest wart dręczenia.

Handlując koronawirusem, by zamaskować bankructwo ko-
mercyjnego konceptu, którym ich środowisko chciało się odse-
parować od obowiązków władzy publicznej zapisanych w art.
68 Konstytucji RP.

Dama z Gdańska przy tym była tak przebiegła, że z biurka
uprzątnęła medyczne obowiązki gminy.

Gdyby bowiem Trzaskowski, Dulkiwicz, Jaśkowiak i Trusko-
laski przejęli rządy w kancelarii premiera, w resorcie zdrowia
oraz sprawiedliwości - covid 19 nie miałby w Polsce żerowiska.

Majtki gminne

Ale ma.

Między innymi dlatego, że uprzednio skomercjalizowali szpi-
tale i sprywatyzowali podstawową opiekę lekarską.

Teraz nawet nie rumienią się ze wstydu.

Balamutnie szukają kapitana Rzeczypospolitej, który przepro-
wadzi statek przez sztorm pandemii.

Bo "my na poziomie lokalnym sobie radzimy"!

Czyżby?

My w urzędach, bo medycy na poziomie lokalnym...

"Obserwując to co się dzieje w przychodniach, szpitalach, od-
działach ratunkowych oczekujemy od Władz Województwa Pomor-
skiego natychmiastowych i zdecydowanych działań", piszą medycy
lokalni w stanowisku Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku.

Dziwne.

Bo kiedy prywatyzowano leczenie, przepraszam - "usługi me-
dyczne", kiedy uwłaszczano się na przychodniach i polepszano
swoją status na komercyjnych kontraktach, a w "podmiotach me-
dycznych" wywieszano cenniki swoich usług, władze obojętnie
jakiego koloru i kalibru, mniej były potrzebne.

Dziś proszę adresować nową troskę do zamortyzowanych po-
litycznie pomorskich liberalistów - i odpowiadać zgodnie z przy-
sięgą na nadzwyczajne potrzeby państwa polskiego. Nawet jeśli
nie podoba się premier, minister, wojewoda, a podoba się dama
szukająca dziś zła na poziomie osiągnąć Adolfa Hitlera.

W sytuacjach kryzysowych żadną gmina nie powinien zarzą-
dzać majtek.

Płeć majtka nie ma przy tym znaczenia.

Marek Formela

F(ig)raszka

Covid - fatalna jest prognoza
Lepsze symbioza czy narkoza?
Dylemat to isticie moralny
Bo mokro, jesień, wieje halny
Pytać, nie pytać się lekarza?
Lekarzy wirus też zaraża
Czy uczyć w školach
czy nie uczyć?
Zarazy nie da się wykluczyć
Pracować albo nie pracować?
Bać się lub zimną krew
zachować

Liczb

342 zł

dotarcie gości wiecu
z okazji święta demokracji
płatne przez biuro A.
Dulkiewicz

80 000 zł

dotacja Gdańska do
organizacji spotkania
o polityce społecznej Open
Eyes Economy - koszt biura
prezydent Gdańska

Cytat tygodnia

- Czasem wolę użyć
mocniejszych słów, ku
przebudzie. Uczymy się historii,
tej starszej i najnowszej -
Aleksandra DULKIEWICZ,
prezydent Gdańska o swoim
porównaniu obecnej sytuacji
w Polsce do osiągnięć III
Rzeszy w rozmowie z red.
Jarosławem Popkiem.

- Z jakąś szerszą wiedzą na
temat problematyki Wolnego
Miasta Gdańska na pewno nie
jest zbyt dobrze(...) wolność
była zachwiana, stąd regulacje
gwarantujące Polakom jakieś
stany wyjątkowości(...) Mogą
mieć składnicę tranzytową,
mogą mieć pocztę(...) wszystko
inne jest w rękach niemieckich,
bo taka była struktura
demograficzna miasta -
Mirosław LADEMANN,
historyk, w rozmowie z red.
Anną Rębas.

- Nie sztuką było być
Polakiem w Polsce. Sztuką
było być Polakiem w Gdańsku.
Ta kobieta nie ma żadnego
wyzucia - **Andrzej
MICHAŁOWSKI,** członek
"Godności", o poglądach A.
Dulkiewicz w rozmowie z red.
Olga Zielińską.

"Gość dnia" - RADIO GDAŃSK

GAZETA GDAŃSKA

Redaktor naczelny
Marek Formela
Sekretarz redakcji
Tomasz Łunkiewicz

Reklama
603-692-609

Wydawca
Dom Prasy
Formela Spółka Jawna
ul. Targ Drzewny 3/7 p. 505
80-886 Gdańsk
tel 58 322 02 07

Pierwszy numer
Gazety Gdańskiej ukazał się
1 kwietnia 1891 r.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść reklam i ogłoszeń

Nakład zgodny z ustawą o VAT

Korzystny wyrok dla MIIWŚ w sprawie zmian na wystawie głównej

15 października 2020 r. zapadł wyrok w sprawie wprowadzonych zmian i uzupełnień na wystawie głównej Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Wyrok jest korzystny dla Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Oddała niemal wszystkie (16 z 17) żądania.

- Dzisiejszy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku oddała aż 26 z 28 żądań Powodów, czyli poprzedniej dyrekcji Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku - powiedział dr Karol Nawrocki, Dyrektor Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. - Z 17 zmian w wystawie głównej, które były przedmiotem tego postępowania, 16 zostało oddalonych, co oznacza, że udało się nam obronić polskich bohaterów - rotmistrza Witolda Pileckiego, świętego ojca Maksymiliana Kolbe, Irenę Sendlerową, czy rodzinę Ulmów przed ewentualnym, czy zagrożonym przez Powodów usunięciem ich z największej muzealnej inwestycji w historii Polski."

Oddalone żądania

1. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ portretu o. Maksymiliana Marii Kolbego wraz ze stanowiskiem multimedialnym poświęconym jego postaci.
2. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ portretu Witolda Pileckiego wraz ze stanowiskiem multimedialnym dotyczącym jego postaci.
3. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ zdjęcia powstańców warszawskich składających przysięgę wojskową przed wstąpieniem do oddziału podczas mszy św.
4. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ zdjęcia rodziny Ulmów wraz ze stanowiskiem multimedialnym „Po-

lacy ratujący Żydów”.

5. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ maski pośmiertnej bl. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego (ofiary KL Dachau) wraz z ekspozytorem poświęconym kaźni duchowieństwa w obozach koncentracyjnych.
6. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ ekspozycji w postaci Spisu pomordowanych Polaków w KL Dachau sporządzonego w 1946 r. przez zespół ks. Edmunda Charta (więźnia Dachau).
7. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ polskiej flagi narodowej ocalonej w okupowanym przez Sowietów Lwowie i przywrócenie w jej miejsce makaty przedstawiającej powitanie przez mniejszość białoruską Armii Czerwonej wkraczającej na ziemię polską po 17 września 1939 r. (tj. ekspozycji, który musiał zostać zwrócony właścicielowi z powodu upłynięcia terminu wypożyczenia uzgodnionego przez poprzednią Dyrekcję).
8. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ ekspozycji poświęconego mjr. Henrykowi Dobrzańskiemu „Hubalowi”.
9. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ ekspozycji poświęconego Marianowi Rejewskiemu, polskiemu kryptologowi, który w grudniu 1932 r. złamał szyfr „Enigma”.
10. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ ekspozycji - rewolweru nagant - ilustrującego typ broni, z której w latach 1937-1938 stalinowscy kaci mordowali

wali mniejszości narodowe w Związku Sowieckim, w tym w ramach operacji antypolskiej, mniejszość narodową polską i przywrócenie zamiast tego ekspozycji gry planszowej pt. „Plan Pięcioletni”.

11. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ ekspozycji w postaci rysunku Matki Boskiej i fragmentu pasiaka z numerem obozowym wykonanych po wojnie przez więźnia KL Mauthausen w trakcie terapii mającej pomóc mu w uwolnieniu się od psychicznego uwięzienia w obozowym koszmarze.

12. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ tablic: Piętno wojny (dot. psychicznego i fizycznego okaleczenia ludzi przez wojnę), Związek Sowiecki. Komunistyczne państwo masowego terroru oraz Operacja (anty)polska NKWD 1937-1938. Sowieckie ludobójstwo na Polakach.

13. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ w sekcji poświęconej partyzantom nowych fragmentów treści umieszczonych we wprowadzeniach do tematyki partyzantki sowieckiej, polskiej, francuskiej i jugosłowiańskiej.

14. Usunięcia z wystawy głównej MIIWŚ statystyk strat osobowych wybranych państw (w sumie 21) przedstawionych w wartościach względnych i bezwzględnych w sposób graficzny, i przywrócenia poprzednich statystyk, uznawanych za właściwe przez Pawła Machcewicza i Powodów, a traktujących jako

„ofiary wojny” np. żołnierzy niemieckich i przedstawionych tylko w odniesieniu do 10 państw i tylko w wartościach bezwzględnych.

15. Przywrócenia pierwotnej formy scenograficznej wystawy w części poświęconej Polskiemu Państwu Podziemnemu, tak głęboko konspiracyjną część przestrzeni, że widz nie dostrzegał fragmentu poświęconego Irenie Sendlerowej.

16. Przeniesienia ekspozycji dotyczących kpt. Antoniego Kasztelemana w pierwotne miejsce ich prezentacji, czyli do gabloty z ekspozycjami dotyczącymi Rudolfa Spannera.

Z siedemnastu żądań, uwzględniona została tylko jedno żądanie - usunięcie z wystawy głównej MIIWŚ filmu produkcji IPN pt. „Niezwyciężeni”. Wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku nie zawiera żądania przywrócenia poprzedniej produkcji - „Dyptyku”.

Nadto, Powodowie żądali publikacji przeprosin w prasie (Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Nasz Dziennik, Gazeta Prawna Codziennie, Polityka, Newsweek, Do Rzeczy, SIECI, Tygodnik Powszechny), a także na stronie internetowej Muzeum. Te żądania Sąd Okręgowy w Gdańsku w swoim wyroku w całości oddalił. Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku złoży wniosek o uzasadnienie wyroku.

źródło: muzeum1939.

Remont palmiarni w Oliwie zbliza się do końca

Dobiega końca remont i przebudowa palmiarni w Oliwskim Ogrodzie Botanicznym. Remont podyktowany był wyeksploatowaniem budynku oraz jego rozbudową ze względu na cały czas rosnącą palmę 180-letniego daktylowca. Nowa rotunda ma szerokość 17 metrów i wysokość 24 metry, a kubatura wynosi 4,4 tys. metrów sześciennych. Wykonano również prace konserwatorskie oraz przywrócono mansardowy dach, zmieniono również funkcję budynków.

Na pytania gazety odpowiadała Aneta Niezgoda, główny specjalista zespołu ds. informacji publicznej Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska.

- Kiedy zakończy się przebudowa palmiarni?

- Budowa zakończy się w październiku 2020 r. Prace są na ukończeniu. Obecnie szklona jest kopuła rotundy.

- Co się wydarzyło, że przebudowa trwała tak długo?

- Przeprowadzone na specjalnym modelu ekspertyzy, opracowane przez Politechnikę Gdańską, wykazały że dla tak nietypowej bryły, wskazane jest wzmocnienie jej stalowej konstrukcji. Zmiana projektu

rotundy, zmieniła także zakładaną w przetargu technologię wykonania oszklenia. Podjęta została decyzja o zakończeniu współpracy z wykonawcą po zakończeniu prac konstrukcyjnych. Szklaniem rotundy miała zająć się firma wyspecjalizowana w tym zakresie

- Jakie firmy realizowały rozbudowę?

- Pierwszym Wykonawcą była firma Am-For Arkadiusz Fortuna z Włocławka. Obecnie prace realizuje firma WGSytem Paweł Jedlecki z Gorlic.

- Jaki był pierwotny koszt, a jaki jest teraz?

- Łączny koszt realizacji szklanej rotundy to 11,4 mln zł. Obec-

ny wykonawca otrzyma 8,5 mln. Pierwszy wykonawca robót, z którym rozwiązana została umowa, za wykonane prace otrzymał 2,9 mln zł.

- Co zadecydowało o trudności rozbudowy palmiarni?

- Konstrukcja została wzmocniona. Drugi wykonawca opatentował specjalną metodę szklania obiektu. Wszystkie szklane elementy fasady muszą być bardzo precyzyjnie dopasowane by zamknąć ją w całość. Na teren budowy trafiają już gotowe szyby z zamontowanymi wewnątrz tzw. rotulami, czyli elementami łączącymi szybę ze stalową konstrukcją palmiarni. Docelowo na stalowej konstruk-

cji zamontowanych będzie 1400 szt. punktów podtrzymujących szyby, z których każdy jest indywidualnie dopasowany. Dzięki temu każda z szyb montowana jest odrębnie i pracuje niezależnie, co w przypadku ewentualnego uszkodzenia szyby pozwala na jej bezproblemową wymianę. Do oszklenia rotundy potrzebnych jest 420 szt. szyb, z których największe mają powierzchnię ok. 2,6 m2.

- Czy rozbudowa wpłynęła na dobrostan roślin?

- Roślinność znajdująca się w palmiarni jest w dobrym stanie, szorstkowce kwitły, a Araukaria ma duży przyrost. Nad stanem roślinności w rotundzie czuwa wyspecjalizowany botanik.

Na zakończenie przypomnę, że jeszcze niedawno zastanawiano się nad rozwiązaniem problemu i pocięciem oliwskiej palmy, bodaj najstarszej tego typu rosnącej rośliny w warunkach oranżeryjnych w Europie. Dziś oliwskie okazy - szorstkowce, araukarie, stara palma daktylowca i inne rośliny - mają możliwość spokojnego rozwijania się nadal.

Stanisław Seyfried

Personal

✓ Sukces naukowców Politechniki Gdańskiej. Zespół w którego skład wchodził naukowcy i studenci Wydziału Fizyki Stosowanej i Matematyki Technicznej oraz Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki opracował algorytm, który rozpoznaje charakter guzów nerek na podstawie analizy tomograficznej. System sztucznej inteligencji, opracowany po analizie 15 tys. zdjęć, wychwytywa guzy niezłośliwe, ulepszając diagnostykę i leczenie. W składzie zespołu: dr inż. **Pawel Syty**, dr inż. **Patryk Jasik**, **Roman Karski**, **Mateusz Anikiej**, **Barbara Klaudel**, **Bartosz Rydziński** oraz lekarz nefrolog ze szpitala na Zaspie **Mateusz Glembin**.

✓ Senat UG wydał oświadczenie po wymuszonej rezygnacji rektora dr hab. **Jerzego Gwizdały**, w którym odnosi się do informacji o możliwości popelnienia przez b. szefa czynu godzącego w godność nauczyciela akademickiego - i apeluje, by nie zapominać o jego zasługach. Oświadczenie podpisał prorektor prof. **Krzysztof Bielawski**, który już ogłosił, że będzie ubiegał się o schedę po rektorze, z którym wciąż występuje w komisji rewizyjnej stowarzyszenia Pomorski Instytut Naukowy im. B. Synaka - co dziwi. Dobrze, że rzeczniczka prasowa UG, **Beata Czechowska-Derkacz**, ma w dorobku serię artykułów naukowych z zakresu kryzysu komunikacyjnego na uczelniach wyższych i wizerunku naukowców. Istotnie niekompletny, jak u marszałka **M. Struka**, członka uniwersyteckiej fundacji, biogram b. rektora, kryzysowe zakłopotanie pogłębia.

Zmarł **Włodzimierz Amerski** (urodzony w 1949 roku) dziennikarz znany w trójmiejskim i pomorskim środowisku sportowym. Absolwent poznańskiej AWF, zaczął jako fotoreporter, a wkrótce potem dziennikarz gdańskiego oddziału PAP (1979-88). Pracował w Dzienniku Bałtyckim i Wieczorze Wybrzeża, współtworzył przez wiele lat Osiedlową Telewizję „Rozstaje” na gdańskiej Zaspie. Przez 6 lat był rzecznikiem prasowym Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku. Od 2015 roku prowadził swój blog (amerski.blogspot.com), na którym aparatem fotograficznym i „piórem” opisywał duże i małe wydarzenia w Trójmieście i na Pomorzu, często jako jeden z nielicznych lub nawet jedyny dziennikarz. Od lokalnych, dziecięcych inicjatyw, po tenisowe French Open i Igrzyska Polonijne w Gdyni. Ostatnią imprezą, którą uwiecznił, był zlot żaglowców Baltic Sail Gdańsk w sierpniu tego roku. ***

Przemknął też Włodek przez naszą redakcję. Po latach spędzonych w reżimie agencji prasowej, poddawał się jedynie... reżimowi własnej odrębności. Ten wymiar współpracy bywał kłopotliwy, lecz znienacka przynosił przyjemne niespodzianki. Włodek oglądał świat ze swojej perspektywy, ale miał w przy tym znaleźnika dziennikarsko niebanalne. Czego nie opisał, to pięknie sfotografował. Jego polarne fotografie ze Spitsbergenu uchwyciły jakby przy okazji unikalny talent autora. Z zamiłowania sportowiec, lekkoatleta, grywał w mistrzostwach Polski dziennikarzy w futbolu i koszykówce. Grał też pasjami w tenisa, głównie debła, choć nie byłby sobą gdyby w grze podwójnej nie grał na sposób pojedynczy. Tak jak w życiu zawodowym, które mógł mieć łatwiejsze. (mf)

Radio Gdańsk | 75 lat

KONCERT Z OKAZJI 75. URODZIN RADIA GDAŃSK

W wykonaniu Janusza Radka - wokalisty, kompozytora
i aktora o niezwykle charakterystycznym głosie,
obecnego na polskiej scenie artystycznej od 30 lat.

24.10.2020 | GODZ. 18:00

ZAPRASZAMY DO SŁUCHANIA NA ANTENIE
ORAZ NA WWW.RADIOGDANSK.PL

91 FM
LĘBORK
ŁEBA

102 FM
SŁUPSK
USTKA

103,7 FM
TRÓJMIASTO,
ELBLĄG, MALBORK
STAROGARD GDAŃSKI
KARTUZY, TCZEW

106 FM
GNIEW
KWIDZYN

107 FM
BYTÓW
CHOJNICE
CZŁUCHÓW
KOŚCIERZYNA

MECENAS KONCERTU

Parkingi czy zabytki?

Rozmowa z Igorem Strzokiem, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków o przyszłości gdańskich inwestycji w obrębie Głównego Miasta.

- Miasto Gdańsk kilka lat temu podpisało umowę z portugalskim inwestorem na nabudowę 4 parkingów (3 podziemne, 1 jeden nadziemny) w obrębie Głównego Miasta, zabytkowej gdańskiej starówki. Architekci, inżynierowie i historycy sztuki zadają sobie pytania: jaki wpływ tych inwestycji może mieć na kondycję gdańskich zabytków?

- Nasz piękny Gdańsk jest usadowiony na bardzo zróżnicowanej glebie. 2000 tys. łąc lat temu na miejscu powstałego później grodziska było ujście rzeki Wisły. To w miejscu nasiesionych przez wielką rzekę różnego rodzaju gleb (głina, torf, piasek) wzniesiono sterygrodzisko a po wiekach miasto Gdańsk. I teraz kiedy to wszystko bierzemy pod uwagę, kiedy widzimy uszczerbki w gotyckim kościele pod wezwaniem Świętego Mikołaja to naprawdę obawy przed prowadzeniem wykopów na głębokość 15-20 metrów trudno pościć nas o niepotrzebną panikę czy nadgorliwość.

- Dzisiaj miasto wskazuje cztery lokalizacje tych inwestycji. Podwałe Stromiejskie, Targ Węglowy, Podwałe Przedmiejskie na zapleczu Pałacu Młodzieży - parkingi podziemne, Długie Ogrody w sąsiedztwie Bramy Żuławskiej - parking nadziemny. Najwięcej kontrowersji wzbudza lokalizacja podziemnego parkingu na Podwalu Staromiejskim w okolicy Pomnika Za Polskość Gdańska?

- Projekt przewiduje budowę podziemnych miejsc postojowych na wysokości od pomnika wzdłuż murów obronnych. Inwestycja ta

przewiduje wycinkę kilkudziesięciu drzew, przesunięcie pomnika oraz co najbardziej niebezpieczne ingerencja wykop na głębokość 15-20 m wzdłuż dużych fragmentów murów obronnych. Mówię nie przypadkowo o niebezpieczeństwie gdyż w starych zapisach i planach miasta w tym miejscu znajduje się tak zwany Potok Siedlecki, który przed wiekami wpływał do rzeki Motława. Dzisiaj żaden inżynier, ani archeolog nie jest w stanie wypowiedzieć się autorytatywnie jakie może to przynieść konsekwencje w zaburzenie cieków wodnych. Nikt dzisiaj nie jest w stanie wyliczyć ewentualnych kosztów szkód jakie mogą nastąpić. Plan zabudowy 2 kondygnacyjnego parkingu przewiduje w tym miejscu wykonanie ścian szczelinowych na głębokość 15 m, następnie na głębokość ok. 13 m przewiduje się wpompowanie betonu wodoszczelnego, tzw. korku wbitego w grunt co zakłóci poziom wód gruntowych, a szczególnie zaburzy przepływ cieków wodnych np. znany Potok Siedlecki, który jeszcze w średniowieczu płynął jako rzeka wzdłuż muru obronnego do Motławy. Tu przecież były młyny a najbardziej znanym był ten przy klasztorze Dominikanów.

Tak więc instalacja takiego betonowego klocka, zaburzającego warunki gruntowo-wodne nosi za sobą duże ryzyko i obawę o nasze unikalne zabytki architektoniczne na światową skalę. Po doświadczeniach jakie mamy przy kościołach Św. Mikołaja,

Św. Jana i Św. Bartłomieja i o czym się nie mówi - bo to jest mniej medialne - starych kamieniczek wokół klasztoru Ojców Dominikanów, które zaczynają także pękać, musimy być nawet przewrażliwieni na wszelką ingerencję w grunty Głównego Miasta.

Z podobnych powodów nie akceptujemy lokalizacji przy ul. Podwała Przedmiejskiego na zapleczu Pałacu Młodzieży w bezpośrednim sąsiedztwie dalej ciągnących się gdańskich murów obronnych.

Opadanie bowiem poziomu wód gruntowych może powodować mruśnienie pali czy rusztów drewnianych na których większość kamienic gdańskich była budowana, ale nawet jeśli nie wszystkie budynki były na konstrukcjach drewnianych budowane, to zmiana wilgotności i warstw gleby wpływa na walory nośne tych zabytków. Wystarczy wiedzieć, że glina pęcznieje i staje się śliska, torf z kolei przy wysuszeniu gruntu kurczy się. Grunty nabierają charakteru próchniczego i to wszystko zmienia swoją nośność i objętość co zagrażać może naszym niepowtarzalnym zabytkom. Nie wolno ryzykować tego typu głęboko fundamentowanych konstrukcji, które zaburzają stosunki wodne. Nie mamy żadnych gwarancji i żadnych

szans przed sądem wykazać, że jeśli zacznie pękać jakaś konstrukcja zabytku, że opadnięcie wód gruntowych nastąpiły z powodu tej czy innej głęboko fundamentowej inwestycji. Nie ma 100% pewności wymodelowania komputerowego modelu zachowania się wód gruntowych na obszarze takim jak nasze Główne Miasto w sytuacji kiedy ta gleba nie jest homogeniczna. Gdańsk nie był budowany na skałach jak Monte Carlo, ani na piaskach jak Gdynia tutaj są olbrzymie ilości gruntów mieszanych. Madej, ility, piaski, gliny, torfy - wszystko co przez tysiąclecia przyniosła nasza Wisła. To było jej dorzecze.

Lepiej nie podejmować decyzji niż poprzez złą i niebezpieczną dla Gdańska decyzję. Rezultaty mogą być nieodwracalne. Iluzją jest podpieranie się oświadczeniami inwestora, inżyniera czy dewelopera, że przecież on za wszystko odpowiada. Jak ktoś może odpowiadać za Bazylikę Mariacką za kościół Św. Mikołaja? Na jakie pieniądze to przeliczyć?

- To znaczy na dwie pozostałe inwestycje może wyrazić Pan zgodę?

- Projekt parkingu pod Targiem Węglowym uważam, że może być rozważany pod kilkoma warunkami. Ten

parking opiera się na bezpieczniejszych warunkach fundamentowania. Przewiduje on tylko jedną kondygnację, a więc zagłębienie maximum 4 m, a to odpowiada np. piwnicom Katowni i pobliskich budowli i baszt. Podziemny garaż jest także przewidziany w miejscu dzisiejszego budynku LOT-u, lecz tu jest mowa o innym operaterze, o spółce Elfeko, która zamierza wybudować hotel nazwijmy go Danziger Hof bo taki był stan przed 1945 rokiem. Elfeko przewiduje natomiast 2 kondygnacje parkingu więc na ten temat nie będę się wypowiadał bo to wymaga odrębnej analizy. Wracając do Targu Węglowego to uważam to za możliwe przy czym nie będzie zgody na projektowane tam klatki schodowe z wyrzutniami wentylacji oraz ze schodami i windami, które będą komunikować powierzchnię ziemi z parkingiem. 3-4 metrowe klocki, które tylko w części będą szklane mogą zakłócić widok architektoniczny na panoramę Gdańska. Po wybudowaniu centrum handlowego "Forum" i tzw. wiaduktu Góry Biskupiej praktycznie ostatniej już panoramy Głównego Miasta. Z kolei od strony Targu Drzewnego przewidywana jest duża rampa wjazdowa do parkingu. Nie wyobrażam sobie likwidacji przestrzeni widokowej od strony Pomnika Jana III Sobieskiego w kierunku Katowni. Tam przecież będą jakieś barierki zabezpieczające ten wjazd. Targ Węglowy jest zapisany w rejestrze jako Pomnik Historii i nie może go wyznaczać tylko i wyłącznie zapis miejscowego planu zagospodarowania czyli decyzją urbanistów i urzędników sprzed kilkunastu lat, która arbitralnie wyznacza taką czy inną budowlę.

Nie budzi wątpliwości budowa parkingu naziemnego od Bramy Żuławskiej w kierunku ul. Szafarni. Oczywiście pod kontrolą Konserwatora.

- Ostatnio miał Pan okazję uczestniczenia w konsultacjach z operatorem tych inwestycji. Na czym stało?

- Inwestor nie jest skory do kompromisów i ustępstw. Rozmawiałem też z projektantem tego przedsięwzięcia. Teraz jest czas na decyzję inwestora i miasta, którzy muszą uzgodnić czy będą realizować inwestycję w połowicznym zakresie. Na dwie lokalizacje nie wyrażymy zgody z tego względu musi nastąpić analiza finansowa operatora czy będą budować tylko dwa parkingi. Jeśli chodzi o podziemny parking na Targu Węglowym musimy usiąść do rozmów z kompetentnymi przedstawicielami miasta, takimi którzy posiadają pewną wizję i też swobodę podejmowania decyzji. Do tej pory dzieje się to zupełnie przypadkowo. Nie ma jednolitej koncepcji budowy i modernizacji w obrębie Głównego Miasta. Są to pojedyncze inicjatywy nie zawsze z sobą współgrające i nawiązujące do jednolitej wizji. Uzależnione jedynie od rocznych limitów finansowania nie wykraczające ponad to co w tej chwili modernizuje miasto. Wówczas dochodzi do takich wydarzeń jak budowa wiaduktu Biskupia Górka w rejonie Baszty Białej. Zniszczeniu uległa wspaniała panorama starego Gdańska od strony południowej, zabytkowa nawierzchnia ulicy, bruk, krawężniki. Irytuje mnie choroba niszczenia świadectw przeszłości. Gdańsk ma wspaniałą tradycję nawierzchni ulicznej z czarnego bazaltu i szaroburego granitu. Tego się nie odtwarza to się likwiduje.

Otwarto wystawę „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku”

Na placu przed Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku otwarto wystawę „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku”. Ekspozycja prezentuje losy mniejszości polskiej, która od początku istnienia Wolnego Miasta Gdańska służyła Polsce poprzez aktywną działalność na rzecz zachowania własnej tożsamości wobec niemieckiej większości.

Na wystawie „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku” przedstawiono różnorodne przejawy życia codziennego Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku, aż do wybuchu II wojny światowej. Wyrazem aktywności ludności polskiej było zarówno włączenie się w życie politycz-

ne, poprzez udział w wyborach do gdańskiego parlamentu, jak i dbałość o polskie interesy gospodarcze i handlowe. Polacy zorganizowali własną sieć szkół oraz drużyny harcerskie. Działy również polskie zespoły sportowe i towarzystwa kulturalne. Ostoją dla Polaków był

Kościół katolicki i polscy kapłani oraz różnego rodzaju polskie zrzeszenia i organizacje. Tę działalność prowadzono mimo niesprzyjającego lub otwarcie wrogiego nastawienia niemieckich władz. Po wybuchu wojny polskie życie w Gdańsku zostało zniszczone, a jego ślady były systematycznie zacierane przez Niemców. Wielu Polaków z Wolnego Miasta Gdańska przyplaciło życiem swoje przywiązanie do polskości.

- Chciałbym złożyć deklarację - powiedział dr Karol Nawrocki, dyrektor Muzeum II Wojny Światowej. - Za moimi plecami widzimy polskich gdańszczytan w okresie międzywojennym, w latach trzydziestych, którzy

na transparencie napisali "W Gdańsku służyliśmy Polsce". I to się nie zmienia w Gdańsku, to się nie zmienia w naszej instytucji. W polskim już Gdańsku my nadal służyliśmy Polsce i służyć Polsce będziemy.

Autorami scenariusza wystawy „Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku” są pracownicy Muzeum II Wojny Światowej: Wojciech Grott, dr Marcin Kłodziński, Wojciech Samól i Marek Zambrzycki.

Konsultacja naukowa: dr hab. Grzegorz Berendt, dr hab. Karol Polejowski, dr Marek Szymbaniak.

Czas na tani gaz!

Po co przepłacać?

Wybierz gaz od Energi.

ZADZWOŃ I SPRAWDŹ
555 555 555

Koszt połączenia wg. stawek Twojego operatora telefonicznego.
Z ofert skorzystasz również na energa.pl i w salonach sprzedaży.

Zyskaj gaz w niższej cenie i obniż rachunki w swoim domu lub firmie.

Kiedy i na jakich warunkach skorzystasz z naszych ofert Błękitna energia dla domu oraz Błękitna energia dla Firm, dowiesz się z regulaminów dostępnych na energa.pl lub w naszych salonach sprzedaży. Gwarantowana cena gazu obowiązuje do 31.12.2021 r. Z ofert możesz skorzystać w okresie od 17.07.2020 r. do 31.12.2020 r. Oferty dedykowane są dla obecnych lub nowych klientów, korzystających z usług dystrybutorów, z którymi ENERGA-OBRÓT S.A. ma zawarte umowy dystrybucyjne. Oferty nie dotyczą opłat za dystrybucję. Materiał nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego.

Wyśmienite Koniaki -
Likiery - Wina

Kazmierskiego

zadaniem najwyższej
niejszych smakoszy

Nowość: Staruszek Somorski

Sobota-Niedziela, 16-17 października 1937 - Nr. 240

(Pismo wychodzi w dniu datowania).

Gazeta Gdańska

16 stron - rok XLVII

cena 15 fen.

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORZA** — **DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY** — **DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY**
DZIEŃ KOCIEWSKI — **GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI)** — **GAZETA MORSKA ILUSTROWANA**
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — **DZIEŃ CHEŁMIŃSKI** — **GAZETA MOGILEŃSKA** — — — —

Redakcja i Administracja: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21. Telefon 21494. Konto czekowe P. K. O. 192-212

Sztandar

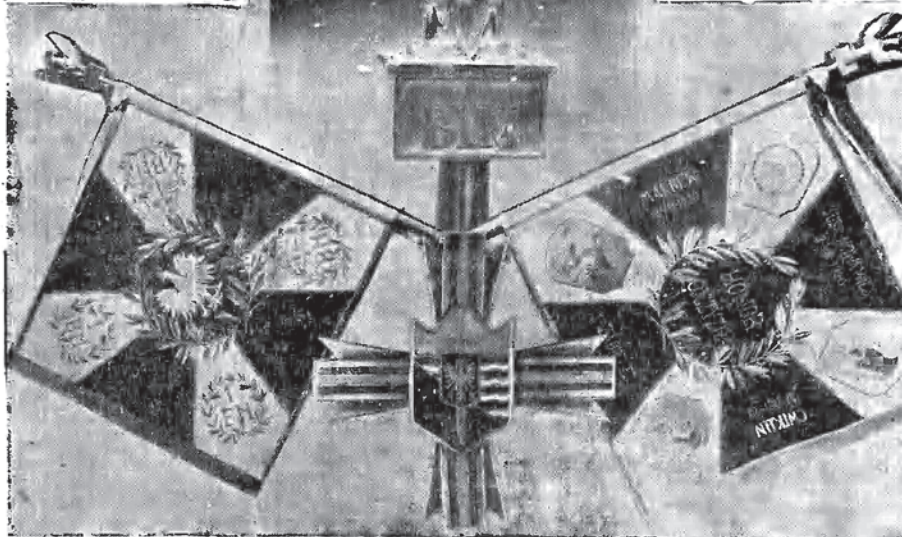
Sztandar... Jak wielka moc i głęboka treść zawarta jest w tym słowie. Dla narodu jako całości symbolizuje on wolność i majestat własnego Państwa; dla armii — umiłowanie Ojczyzny i honor żołnierski.

Tak jak sztandar państwowy jest najcenniejszym skarbem narodu, tak samo dla każdej jednostki wojskowej sztandar jest najdroższą jej własnością, której nigdy, nawet za cenę krwi i życia, wyrzec się nie może. Sztandar Pzieli jej losy, zarówno wtedy, gdy pyszniąc się złotem i srebrem poprzedza zwarte szeregi żołnierskie na defiladach, jak i wówczas, gdy razem z nimi idzie w straszliwy, morderczy bój, aby zginąć lub zwyciężyć. A gdy wraca z pól bitewnych, zdarty i postrzępiony, choć przyblakły jego srebrzyste i złote emblematy, to przecież dumnie jeszcze powicwa nad rzędami strudzonych żołnierzy, bo spowity jest aureolą chwały i bohaterstwa...

Ten skarb najcenniejszy, tym droższy, że z nici najczystszych uczuć utkany, otrzymuje dziś od ludności wybrzeża żołnierz, strzegący nadmorskiej naszej reduty, — od ludności, która przed nim dzierżyła tu straż przez długie, znojne lata.

Jest coś niezwykłego, coś poruszającego najgłębsze struny duszy ludzkiej, w tym akcie zbratania się armii ze społecznością kaszubską, który w jutrzejszą niedzielę w historycznym grodzie Wejhera ma się dokonać. Na przekór krecim podkom separatyzmu, wbrew sofizma-

tom obcej lże-naki i kłamstwom wrogię nam propagandy, szary lud kaszubski dokumentuje oto w sposób prosty i szczerzy wobec kraju i świata, że w polskości swej niezachwianej trwa i że z ar-

mią polską wiczyste węzły pragnic z a w i a z a c. Symbol? — Tak. Ale symbol ten przema wia do serc i umysłów głębią miłości i wiary. Z wiarą w Polskę bowiem czerpał ongi lud kaszubski siły do

walki o polskosc tej ziemi, z umiłowaniem Ojczyzny zaś płynię dzisiejsza jego wspaniała ofiarnosc.

Bo nie tylko sztandar darowuje społeczeństwo nadmorskie swemu Batalionowi, lecz także i broń, zakupioną ze składek publicznych, Broń ta, to już nie symbol, — to groźne narzędzie walki, które w razie potrzeby bronić będzie granic Kaszubszczyzny przed obcym najeźdźcą. To ofiara złożona na ołtarzu Ojczyzny, której lud kaszubski w tak pięknej formie synowską swą spłaca daninę.

Donioslosć aktu wejherowskiego ocenia należycie Rząd i najwyższe czynniki wojskowe. Obecność na uroczystościach w skromnych murach odległego miasta powiatowego p. Premiera i p. Ministra Spraw Wojskowych jest chyba najlepszym wyrazem tego, jak bardzo drogą jest Polsce ta polać kraju i jak wielkie łączymy z nią nadzieje. W zbrataniu się ludu nadmorskiego z armią cały naród widzi nowy niezbity dowód wieczystej polskosci tej ziemi, której nikt nigdy wyrzec nam nie zdoła.

Po przez ziemie kaszubskie biegnie szeroki szlak ku morzu i w świat. Poprzez te ziemie biegnie również szlak historyczny, droga rycerstwa polskiego w okresie dawnej świetności Rzeczypospolitej. Dziś gdy świetność ta odrodziła się znowu, na szlaku kaszubskim ku morzu zaciągnął wartę żołnierz polski. Strzec go będzie niezachwianie, otoczony umiłowaniem ludu, który mocarnemu jego ramieniu powierzył bezpieczeństwo swych ognisk rodzinnych. A jeśli wybije godzina, ten lud pracowity i twardy popołu z nim stanie murem kaszubskich piersi, aby pod własnym sztandarem bronić do ostatniej kropli krwi najdroższego swego dziedzictwa — polskiego wybrzeża morskiego. W. M.

„Jak smolne łuczywa rzucaj nas na swój ołtarz, Ojczyzno...“

W całej Polsce odbyły się wczoraj w szkołach podchorążych wzniosłe uroczystości pasowania absolwentów szkół na podporuczników. Naczelny Wódz, Marszałek Śmigły Rydz, zaszczylił swoją obecnością uroczystości w Szkole Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie, która równocześnie świę-

cila 10-lecie swego istnienia, połączone z wręczeniem Szkole sztandaru. W Dęblinie padły również słowa ślubowania żołnierskiego, które za nowomianowanymi podporucznikami lotnictwa mogą powtórzyć promowani na oficerów absolwenci wszystkich szkół podchorążych. Oto one:

Żołnierskie ślubowanie

W obliczu Boga Wszchemogącego, Boga Chrobrych, Jagiellów i Piłsudskich, złączeni duchem z poległymi kolegami — idziemy do Ciebie, Matko - Polsko, na ofiarną służbę aż do ostatniej chwili naszego życia. Rzetelną i wytrwałą pracą, kosekwentne krok za krokiem dążenie do potęgi i doskonałości polskiego lotnictwa i doskonałości osobistej, gotowość do wszelkich i natychmiastowych ofiar — oto nasze żołnierskie ślubowanie. Nasz codzienny trud, naszą krew i nasze życie kładziemy Tobie, Polsko na ofiarę.

Bierz nas, Matko, i rzucaj jak smolne łuczywa na swój ołtarz, niech sploniemy, byleś Ty jaśnieja, Nasza Najjaśniejsza Rzeczypospolita, a Ty, Bogurodzico, która patrzysz na nas w tej chwili z naszego sztandaru, bądź zawsze w naszych sercach i czynach i tak jak w przeszłości Jagiellom, Żółkiewskim i Piłsudskim, bądź z nami i zwyciężaj z nami.

Katastrofa samolotu gdańskich szturmówek lotniczych. Obaj piloci ponieśli śmierć

Wczoraj wieczorem spadł podczas lotu ćwiczebnego na skutek oberwania się skrzydeł z wysokości około 500 metrów, na polu posiadłości dr. Moczyńskiego w Eckhof opodal Brzeźna, samolot narodowo-socjalistycznych szturmówek lotniczych w Gdańsku. Aparat został zupełnie zdruzgotany. Obaj lotnicy, szturmowicze Braua z Nowego Dworu na terenie W. Miasta, oraz student Bordfeld z Magdeburga zginęli na miejscu.

Delegacja zjazdu b. uczestników strajku szkolnego na Pomorzu u p. Premiera

Warszawa. Pan prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął w dniu 15 bm. delegację komitetu wykonawczego zjazdu byłych uczestników strajku szkolnego na Pomorzu w latach 1906-7 w osobach pp. Mazura Józefa z Grudziądza, Szprengi Aug. z Łuczewa i Karkuta Pawła z Torunia.

PARTNER WYDANIA

Gdańsk

NABOŻEŃSTWA POLSKIE w NIEDZIELĘ 17 BM.

W kościele Chrystusa Króla w Gdańsku: O godz. 8,30 cicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 różaniec.

W bazylice św. Mikłaja w Gdańsku: O godz. 11,30 msza św. i kazanie.

W kościele św. Stanisława we Wrzeszczu: O godz. 8 cicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15,30 różaniec.

W kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w Nowym Porcie: O godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15 różaniec.

W katedrze w Oliwie: O godz. 11,30 msza św. i kazanie.

W kościele parafialnym w Sopotach: O godz. 11,30 msza św. i kazanie.

DYŻUR LEKARZY I APTEK.

Dyżur nocny lekarzy w Gdańsku, Wrzeszczu i Sopotach. Pełnią dyżur w Gdańsku dnia 16 bm. dr. Funkowa, Kohlenmarkt 13, tel. 28609 i dr. Kielinger, Langer Markt 39, tel. 24180; dnia 17 bm. dr. van de Kamp, Holzmarkt 15, tel. 22382 i dr. Steinhoff, stacja sanitarna Stockturm, tel. 21378; we Wrzeszczu dnia 16 bm. dr. Unrau, Adolf Hitlerstrasse 30, tel. 42149; dnia 17 bm. dr. Dackau, Adolf Hitlerstrasse 45, tel. 41959; w Sopotach dnia 16 bm. dr. Kerb, Seestrasse 33, tel. 51935; dnia 17 bm. dr. H. Hmann-Berling, Eichenhorffstrasse 3, tel. 52031.

DYŻUR LEKARZY W NIEDZIELĘ, 17 BM.

W Gdańsku: Dr. Frumkin, Holzmarkt 9, tel. 26436; dr. Wiebe, Karthäuserstrasse 36, tel. 23027 (akuszer).

We Wrzeszczu: Dr. Wagner-Manslau, Adolf Hitlerstrasse 51, tel. 42292 (akuszer); prof. dr. van der Reis, Adolf Hitlerstrasse 104, tel. 41190.

W Oliwie: Dr. Steinówna, Adolf Hitlerstrasse 515, tel. 45101.

W Nowym Porcie: Dr. Wobbe, Sasparstrasse 10, tel. 35132 (akuszer).

DYŻUR NOCNY I NIEDZIELNY APTEK OD 16 DO 23 BM.

W Gdańsku: Apotheke zur Altstadt, Holzmarkt 1; Marien-Apotheke, Heilige Geistgasse 25; Adler-Apotheke, IV Damm 4; Henderwerts-Apotheke, Melzergasse 9.

We Wrzeszczu: Hansa-Apotheke, Adolf Hitlerstrasse 47; Gedania-Apotheke, Neuschottland 16-17.

W Oliwie: Adler-Apotheke, Am Schlossgarten 12.

W Nowym Porcie: Apotheke zum schwarzen Adler, Olivastrasse 80.

W Siedlicach: Kronen-Apotheke, Karthäuserstrasse 106 (w niedzielę od godz. 14 do 20 nieczynna).

W Oruni: Stern-Apotheke, Stadtgebiet 7. **W Siennym Hucie:** Heidwee - Apotheke, Amselweg 1.

Z miasta i okolicy

Zderzenie tramwaju z rowerzystą. Wczoraj rano zderzył się na ulicy Langens- tramwaj linii nr. 3 z rowerzystą, który na szczęście nie doznał poważniejszych obrażeń ciała. Natomiast rower został znacznie uszkodzony.

Samochód ciężarowy zerwał maszt od przew.ów elektrycznych. Onegdaj w po-

łudnie uderzył jadący w dość szybkim tempie samochód meblowy firmy Phoenix przy Bramie Oliwskiej maszt przewodów elektrycznych, który zламаł się i zwał na bruk. Z osób nikt nie poniósł szwanku. Samochód nie został również poważnie uszkodzony, jedynie uległy rozbiciu w nim szyby.

Powtórny zbiór malin. W ogrodzie p. Wilhelma Schmidta w Peterhagen obrodziły się powtórnie w tym roku maliny, do czego przyczyniła się tegoroczna pogoda jesienna. P. Schmidt zebrał w tych dniach 3 funty malin.

Pożar w fabryce mebli firmy Scheffler. Onegdaj popołudniu wybuchł pożar w szopie z drzewem fabryki mebli firmy Scheffler przy ul. Holzraum 3/4. Plomienie ogarnęły około 100 mtr. sześć desek. W kilku sąsiednich domach pokły skutkiem gorącej szyby. Zaalarmowana straż pożarna ogień ugasiła po dłuższej akcji. Jak słychać pożar spowodowany został podobno przez dzieci, bawiące się zapalnikami.

Z urzędu stanu cywilnego w Gdańsku. Zmarli: inwalida Albert Strubig, 80 l., inwalida Franciszek Soletzki, 62 l., inw. Oskar Horn, 79 l., inwalida August Bastian, 75 l., mężatka Klara Thun z domu Hillner, 42 l., prasowaczka Anna Kinder, 49 l., mężatka Edyta Schoch z domu Kass, 21 l., córka robotnika Leona Basa, 9 l., nieśl. córka, 2 dni.

Z urzędu stanu cywilnego w Oruni. Zmarli: wdowa Joanna Wadrowitz z domu

Rewizja u ks. prob. Wieckiego

Policja zabrała paczkę gazet polskich

W ub. środę między godz. 12 i 13 po lica gdańska w składzie 3 urzędników przeprowadziła rewizję w mieszkaniu ks. prob. Wieckiego w probostwie w Wodzławiu (Wotzlaff) w powiecie Gdańskie Niziny. Rewizja miała na celu wyszukanie korespondencji z partią centrową i gazet zagranicznych.

Ks. prob. Wiecki zaprotestował prze-

Lenk, 78 l., kowal Franciszek Patzuda, 40 l., robotnik Gustaw Thal, 73 l., zwrotniczy kolejowy Jan Lemke, 55 l., syn właściciela Wiktor Potrykusa, miesiąc i 18 dni.

Kronika policyjna z 15 bm. Przytrzymało 17 osób, z tych 7 za opilectwo, 4 za wykroczenie pasażerskie, 2 za oszustwo, 2 za zbrodniczość, 1 za przestępstwo obyczajowe, 1 z innych przyczyn.

Znaleziono: ołówek, dziecięcą torbękę ręczną, 2 księgi kontowe, tutkę z kolmierzykami męskimi, obraczkę ślubną z inicj. P. H. 1901, 2 ręczniki i klucz, ciemnobrunatną suknię odczarąską, czerwoną sarkiewkę do pieniędzy, 4 klucze na kłeczkę, tablice rejestracyjną D. Z. 4295 od motocykla.

Zgubiono: roczny bilet tramwajowy, wystawiony dla zakładu dla niewidomych, srebrny zegarek kieszonekowy, kilka dokumentów na nazwisko: Neitzel.

Radca Senatu W. M. dr. Boettcher udaje się do Warszawy

Tematem rozmów będzie sprawa uprawnień Polaków w Gdańsku

Kierownik wydziału dla spraw zagr. Senatu gdańskiego dr. Boettcher udaje się w najbliższych dniach do Warszawy, aby omówić z kompetentnymi czynnikami polskimi zagadnienia, zwią-

zane z uprawnieniami Polaków w Gdańsku.

Rozmowy mają rozpocząć się dnia 20 bm.

25-lecie rozpoczęcia budowy linii kolejowej Wrzeszcz — Stara Piła

W tych dniach mija 25 lat od chwili rozpoczęcia budowy linii kolejowej Wrzeszcz — Stara Piła w pow. kartuskim. Linia tą skrócone zostało znaczące połączenie między Gdańskiem a Kartuzami, które prowadziło wówczas jedynie przez Pruszcz. Przez budowę nowej linii otrzymały połączenie kolejowe Brentowo, Kielpin, Kokoszki i Leżno.

Budowa nowej linii trwała prawie trzy lata, gdyż musiano przekopać dla nowego toru kilka wyżyn, wybudować kilka mostów i wiaduktów oraz wykonać nasypy.

Po wojnie światowej linia kolejowa

Wrzeszcz — Stara Piła przecięta została granicą i od Kokoszek rozpoczyna się teren polski. Celem stworzenia bezpośredniego połączenia między Kartuzami a Gdynią, pobudował Rząd Polski od Leżna nową linię do Gdyni.

W związku z budową linii Wrzeszcz — Stara Piła rozbudowano dworzec we Wrzeszczu, a mianowicie dworzec towarowy i utworzono szereg nowych przejazdów. Rozpoczęto również przebudowę dworca osobowego, którą przerwano jednak z powodu wybuchu wojny światowej.

Spuszczenie na wody nowych statków

Wczoraj spuszczenie został na wody zbudowany w Stoczni Gdańskiej statek motorowy, zamówiony przez francuską spółkę Compagnie de Navigation Mixte w Marsylii. Nowy statek zaopatrzone jest w silnik Diesla o 4000 Km. i ma wyciągać 18 węzłów na godzinę. Wyporność wynosić będzie 3500 ton. Zbudowany w Stoczni Gdańskiej statek kursować będzie na linii Marsylia — Algier i służyć będzie do przewozu pasażerów i łatwo psujących się środków żywności-

wych. Chrzest nowego statku na nazwisko „Djebel Nador” odbędzie się dzisiaj przed południem o godz. 10.

Dzisiaj też, w południe o godz. 12 w stoczni Schichau nastąpi spuszczenie na wody zamówionego i wykonanego na rachunek izby przemysłowo-handlowej w Królewcu lodolamacza „Ostpreussen”. Chrztu tego statku dokona prezydent królewieckiej izby przemysłowo-handlowej Deichgraber.

Awaria statku niemieckiego w drodze do Gdańska

Jak donosi prasa niemiecka z Amsterdamu, zderzył się w pobliżu wybrzeża holenderskiego motorowiec niemiecki „Duisburg”, będący w drodze z Duisburga do Gdańska, z motorowcem nie-

mieckim „Malkah”, zdążającym do Hamburga. Oba statki zostały tak poważnie uszkodzone, że musiały zawrócić z drogi celem przeprowadzenia naprawy.

Zmniejszenie się liczby osób pobierających zasiłki

Onegdaj po południu odbyło się w sali posiedzeń rady miejskiej posiedzenie głównej komisji miejskiego urzędu opieki społecznej. Przewodniczący miejskiego urzędu opieki społecznej wygłosił sprawozdanie o czynności tego urzędu, z którego wynika, że w dniu 31 sierpnia rb. liczba osób pobierających zasiłki wynosiła 8.560, co w porównaniu ze stanem w dniu 31 lipca rb. (8.895) zmniejszyło się o przeszło 300 osób. Z pośród pobierających zasiłek było 8.322 obywateli gdańskich i 238 obywateli innych państw. Ogólne wydatki na ten cel wy-

nosiły 281.999,43 guld., a więc o 40.000 guld. mniej jak w lipcu r. ub., kiedy wynosiły 322.597,54 guld.

W ubiegłym miesiącu pobierało zasiłek według dotychczasowych obliczeń 8.400 osób, a ogólny wydatek na ten cel wynosił 290.085 guld.

Po wygłoszeniu powyższego sprawozdania omówił dr. Doerner przepisy dotyczące udzielenia zasiłków na komorne rodzinom z licznymi dziećmi, podkreślając, że wchodzi w rachubę jedynie rodziny z czworgiem dzieci poniżej lat 16.

Bokser Józef Choma jedzie do Ameryki

Jak donosi jeden z dzienników warszawskich, znany bokser polski wagi ciężkiej Józef Choma, były zawodnik KS. Gedania, a ostatnio Strzelca w Gdyni, zawarł kontrakt ze znanym menadżerem amerykańskim Cienchem. Choma zobowiązał się podobno do rozegrania kilku walk z zawodnikami Unii Amerykańskiej, za co otrzyma minimum 6 tysięcy dolarów w ciągu pierwszego roku.

Omówienie warunków nastąpiło — jak donosi dalej wspomniany dziennik — w czasie ostatniego wyjazdu Chomy na ms „Batorym” do Nowego Jorku. Choma opuści definitywnie sport amatorski po upływie miesiąca z chwilą, gdy kontrakt się uprawomocni i przejdzie do zawodostwa.

Uwzględniona apelacja młodocianego przestępcy

Sąd dla nieletnich w Gdańsku skazał swego czasu pewnego 14-letniego ucznia szkolnego za przestępstwo obyczajowe na rok więzienia. Od wyroku tego odwołał się oskarżony do wyższej instancji. W tych dniach stał chłopiec przed pierwszą wzmocnioną izbą karną sądu okręgowego w Gdańsku. Rozprawa wykazała, że oskarżony popadł w przestępstwo nie ze swojej winy, wobec czego sąd uwolnił go od kary więzienia, wyrażając mu ostrzeżenie i zarządzając nad nim nadzór ochronny.

Rekin w oknie wystawowym

Przed kilku dniami donosiliśmy o przywiezieniu do Gdyni przez trawlera „Adam” pięciu rekinów. Jeden z tych rekinów, długości 2 mtr. wystawiony został w oknie wystawowym handlu ryb firmy Kunde przy ulicy Kunde. Jak wiadomo, rekiny te wyciągnięto w jednym holu tj. w jednorazowej sieci ciągnionej. Uwijały się one w morzu za śledziami.

Ze sportu

JESIENNE MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE K. S. „GEDANIA”

Wydział lekkoatletyczny K. S. „Gedania” zamyka swój bogaty tegoroczny sezon jesiennymi mistrzostwami klubowymi. Odbędzie się one jutro w niedzielę, 17 bm. na boisku Polskiej Rady Sportowej we Wrzeszczu (Heeresanger 11 a). Jedną z konkurencji, a mianowicie bieg na 5000 m. odbędzie się już w sobotę o godz. 16,30. Pozostałe zaś konkurencje przeprowadzone zostaną w niedzielę, począwszy od godz. 14-tej.

Zaznaczamy, że we wspomnianych mistrzostwach mogą także brać udział członkowie innych wydziałów K. S. Gedania (w konkurencji), oraz chętni sportowcy niezorganizowani w Klubie Gedania (udział poza konkursem). Uczestnicy winni się stawić w obu dniach pół godz. przed rozpoczęciem zawodów.

PRZEJAZDUNEK KOLEJOWY W PORTACH POLSKICH w dniu 14 października 1987 r. Eksport

Ladunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Węgiel	5697	20181
Zboże	464	80
Cukier	—	485
Lworne	3100	256
Złoto	—	685
NATTA i t. p.	315	360
Drobniactwo	2607	1048
Różne	—	—

Ladunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Kiada	7978	1870
Złoto	—	1565
Nawozy szt.	—	60
Ryż	—	525
Bawełna	—	20
Żelazo	—	—
Drobniactwo	547	1387

STAN WODY W WISLE

Miejscowość	Woda średnia	Stan wody dnia	
		18. X.	14. X.
Kraków	-1,84	-2,82	-2,79
Zawichost	1,47	1,22	1,20
Warszawa	1,62	0,73	0,78
Łódź	1,27	0,29	0,30

	Woda średnia	Stan wody dnia	
		14. X.	15. X.
Łódź	1,37	0,47	0,97
Wrocław	1,87	0,12	0,10
Chełmno	1,26	0,04	0,04
Grudziądz	1,44	0,13	0,12
Bydgoszcz	1,85	0,28	0,27
Kioto	0,90	0,31	0,33
Łęczyca	0,92	0,46	0,51
Łanziger Haupt	2,80	2,36	2,36
Edugale	2,36	2,20	2,12
Schneewenhorst	2,51	2,45	2,84

Uwaga: Cyfry bez znaku — oznaczają stan wody powyżej zera, ze znakiem — poniżej zera wodostawu.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY NA WYBRZEŻU POLSKIM.

W sobotę pochmurno, mglisto, miejscami opady, słabe wiatry p-ludniowe i południowo-zachodnie, łagodnie.

W niedzielę bowelne rozjaśnienia.

PARTNER WYDANIA

Walne zgromadzenie PCK w Gdyni

Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdyni podaje do wiadomości, że dnia 22 bm. punktualnie o godz. 19,30 odbędzie się — zwyczajne walne zgromadzenie członków Polskiego Czerwonego Krzyża w sali hotelu Centralnego przy ul. Starowiejskiej 1 z następującym porządkiem obrad: zagajenie, wybór prezydium walnego zebrania; odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania; preliminarz budżetowy na rok 1938; program pracy na rok 1938; dyskusja; powzięcie uchwały o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego i programu prac na rok 1938; zamknięcie.

Indywidualne zaproszenia rozsyłane nie będą. Z uwagi że Polski Czerwony Krzyż jest organizacją powszechną Wyższej Użyteczności Publicznej, Zarząd prosi o jak najliczniejsze wzięcie udziału w walnym zgromadzeniu.

Wśród inowierców Gdynia ma największy procent żydów

Pod względem wyznaniowym ludność stała Gdyni jest jednolita, gdyż rzymsko-katolicy stanowią 96,7 proc., grecko-katolickich 0,3 proc., ewangelików 0,7 proc., prawosławnych 0,4 proc. Możliwego wyznania 1,8 proc., innych 0,1 proc.

Nie ma jednak wątpliwości, że wśród ludności, czasowo przebywającej w Gdyni, żydów jest znacznie większy odsetek.

Wzmacnianie nasady półwyspu Helskiego

Uzyskany w olbrzymiej masie piasek z dna basenu wewnętrznego portu rybackiego w Wielkiej Wsi, wydobyty przez drogą czerpakową, przywożony jest holownikami do nasady półwyspu Helskiego pod Wielką Wsią i wzdłuż brzegów mierzej wysypywany. Dzięki temu umocniony zostanie wąski pas ziemi w tym miejscu półwyspu Helskiego.

Z zebrania Zw. b. ochotników Armii Polskiej w Obłuzu

Przed kilkoma dniami odbyło się zebranie Zw. b. Ochotników Armii Polskiej w Obłuzu. Zebranie zagalęł prezes p. Uzdowski, zapoznając członków z porządkiem obrad. Z kolei prezes zwrócił się z apelem do członków o złożenie w miarę możliwości ofiar na F. O. N. W odpowiedzi na apel zadeklarowali członkowie pp.: Romański Ignacy z 50, Chojnacki Stanisław z 15, Kiedrowski Stefan z 10 Langier Wawrzyniec z 10 i Janowicz Aleksander z 5.

Sumy te częściowo zostały wpłacone i wysłane bezpośrednio na F. O. N.

W dalszym ciągu obrad ustanowiono regulamin kasy samopomocy, na której konto zebrano jednorazowo około 50 zł. Suma ta została ulokowana w P. K. O. Fundusze te są przeznaczone dla członków, którzy znajdują się w bardzo ciężkich warunkach i w razie wypadku śmierci.

Funduszem tym dysponuje specjalna komisja, składająca się z 3 członków, wybranych przez ogół w porozumieniu się z zarządem.

O tytuł motocyklowego mistrza Gdyni walczyć będą w niedzielę na stadionie zawodnicy Gdyni, Gdańska i Bydgoszczy

W niedzielę o godz. 14 na Stadionie Miejskim w Gdyni, na torze żużlowym, odbędą się ciekawe zawody motocyklowe o mistrzostwo miasta.

W walce o ten tytuł zmierzą się zawodnicy Gdyni, (MKZS), Gdańska (KS Gedania) i Bydgoszczy (MKZS), jak również motocykliści niezrzeszeni, dopuszczeni regulaminowo do startu.

Regulamin biegu motocyklowego o mistrzostwo Gdyni przewiduje minimum 10 okrążeń toru (około 4000 km).

Walka zatem będzie bardzo zacięta i ciekawa. Trudna ta konkurencja daje wszystkim startującym szanse zdobycia zaszczytnego tytułu.

Dla zwycięzców biegów ufundowano szereg cennych nagród. Większość z nich zakupił MKZS Gdynia — organizator imprezy.

Włamanie do sklepu spożywczego

Wczoraj w nocy dokonano niezwykle śmiałego włamania w śródmieściu Gdyni.

Do sklepu spożywczego przy ulicy Mściwoja dostali się ze strony podwórza nieznanymi złodziejami, którzy skradli

większą ilość wyrobów tytoniowych i towarów kolonialnych, wartości ponad 600 zł. Włamywacze weszli do sklepu po wybieniu kilku szyb w oknach.

O śmiałej tej kradzieży powiadomiono policję.

Wejherowo

— Nocny dyżur pełni apteka Zielona ul. Sobieskiego i apteka pod „Orłem” pl. Wejhera.

— Dyżur lekarski. W sobotę dr. Janowicz, w niedzielę dr. Janowicz.

— Kino Casino — „Lódź śmierci”.

— Kino Apollo — „Mały marynarz”.

Obywatele!

Ludność miasta Wejherowa spełniła swój obywatelski obowiązek i przez chętnie złożenie ofiar w ramach zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej wykazała swoją solidarność narodową i wysokie zrozumienie państwowych naszych potrzeb. Wszystkim mieszkańcom miasta składam przeto serdeczne za to podziękowanie.

Dzień 17 października jest wielkim świętem Kaszubskiej Ziemi, a naszego miasta, jako siedziby garnizonu, w szczególności z Wojskiem Narodowym tak ściśle, serdecznie zawiązaliśmy więzy widząc w niej gwarancję naszej wolności i swobodnego państwowego bytu.

„OBYWATELE!” Komitet zaprasza Was przeto serdecznie na uroczystości w dniu 17 października. Tymny nasz w tym święcie udział będzie wyrazem radosnych naszych uczuć dla Wojska, dla którego coraz żywiej biją polskich Kaszubów serca.

Niech żyje Polska! — Niech żyje nasza Armia!

Za Komitet Miejski Funduszu Obrony Narodowej
Burmistrz
(—) Bolidan.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wejherowa w Wejherowie Ratusz

Wkłady oszczędnościowe
Rachunki czekowe i bieżące
Skup walut obcych
Schówki (safes) za minimalną opłatą

7098

INKASO

Oszczędność złożona w K. K. O. m. Wejherowa jest najkorzystniej oprocentowana i pewna.

TAJEMNICA LOKAT USTAWOWO ZAPEWNIANA.

Program uroczystości wejherowskich w dniach 16 i 17 X. 1937 r.

Sobota, 16 bm. Godz. 20 capstryk oddziałów wojskowych; godz. 21 — apel poległych — uroczysta modlitwa.

Niedziela 17 bm. Godzina 7 — uroczysta pchudka w koszarach;

godz. 8 — powitanie dostojników państwowych i gości;

godz. 8 — 9.30 — zbiórka wojska i organizacja na placu przykoszarowym;

godz. 9.45 — przegląd formacji;

godz. 10 — uroczyste nabożeństwo z kazaniem;

godz. 11 poświęcenie sztandaru i broni. Wbijanie gwóźdź i wpisywanie się do księgi pamiątkowej oraz o 11.30 — wręczenie sztandaru;

godz. 11.40 — przysięga;

godz. 11.50 — przekazanie broni;

godz. 12—12.30 przygotowanie do defilady;

godz. 12.30 do 13.30 — defilada;

godz. 13.30—17 — widowisko regionalne na placu przykoszarowym;

godz. 15.30—17 przedstawienia kłnowe dla dzieci szkolnych;

godz. 17—18 koncert orkiestry Marynarki Wojennej na Placu Wejhera;

godz. 18 — zabawy taneczne w lokalach zamkniętych.

O godz. 18-tej uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej dla nadania Marszałkowi Polski Rydzowi-Śmigłemu chwały i wotywalstwa honorowego miasta Wejherowa.

Wstęp na wszystkie uroczystości jest bezpłatny.

Jutro jubileusz Zw. Właśc. Dorożek Samochodowych

Jak już donieśliśmy, w niedzielę 17 bm. odbędzie się obchód 10-lecia Związku Właścicieli Dorożek Samochodowych w Gdyni, połączony z uroczystością poświęcenia sztandaru związkowego.

Program uroczystości jest następujący: o godz. 9 w niedzielę zbiórka w sali KPW przy ul. Jana z Kolna, o godz. 10 nabożeństwo w kościele NM Panny, po czym zebranie uroczystościowe i obiad w sali KPW. Wieczorem o godz. 19 zabawa towarzyska.

Wystawa art. mal. Z. Cywińskiego

Sekretariat Związku Zaw. Polskich Artystów Plastyków w Gdyni podaje do wiadomości, że w salach „Cafe Bałtyk” przy ul. 10 Lutego zostanie otwarta w nadchodzącą niedzielę 17 bm. wystawa akwarel art. mal. Zygmunta Cywińskiego.

Gościerzyna

— Jarmark zwierzęcy odbędzie się we wtorek, dnia 19 bm. w Gościerzynie.

— Kilkaśet tysięcy dzieci bez szkoły! Czy Cię nie wzrusza los polskiego dziecka? Rzuć drobną ofiarę na budowę szkół!

— Sejmik Oświatowy TGL, Komitet Okręgowy TGL z Gościerzyny podaje do wiadomości, iż w dniu 18 bm. po nabożeństwie różańcowym odbędzie się w auli szkoły powszechnej Nr. 1 Sejmik Oświatowy TGL, na którym referat p. t. „TCL w walce o lepszą przyszłość” wygłosi dyrektor Towarzystwa ks. dr. Milik z Poznania. Obywatelstwo proszone jest o zainteresowanie się pracą i ideą organizacji, która od lat krzewi zamięłowanie do czytelnictwa — dąży przez oświatę do jaśniejszej przyszłości szerszych mas. Niechaj nikogo nie zabraknie na poniedziałkowym Sejmiku Oświatowym.

— Baczność Powstańcy i Wojacy! W sobotę o godzinie 20 odbędzie się w świetlicy Domu Społecznego miesięczne zebranie miejscowej Placówki Związku Powstańców i Wojaków O. K. VIII. Na porządku obrad sprawozdanie ze „Świecia Wojaka”. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

— Zaciąg ochotniczy do Obrony Narodowej przedłużony został do 20 bm.

— Samochód najechał na krowę. Dnia 12 bm. w godzinach popoł. na drodze w Litniewie, pod przejeżdżający samochód pociągnęła krowa p. Spicy z Gościerzyny podbiegła krowa jednego z miejscowych rolników i zo stała natychmiast zabita siłą przejeżdżającego samochodu. Winę ponosił pastuch, który w krytycznym momencie pędził niedbałe stado bydła.

Zarząd.

Otto Jost

Fabryka beczek i tartak

Wejherowo Tel. 74

Drzewa beczkowe, beczki, kubelki i waniienki dla wszelkich artykułów żywnościowych.

Drzewo opałowe i trociny.

Drzewo opałowe i trociny.

PARTNER WYDANIA

Polskie przetwory

SĄ POWODY DO JEDZENIA

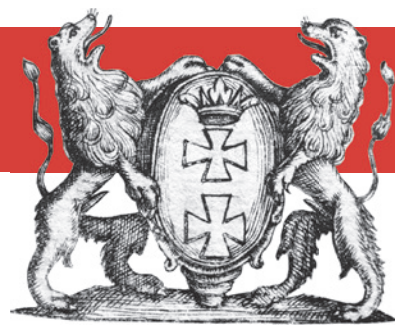

**PRODUKT
POLSKI**

www.polskie-przetwory.pl

Galeria Sztuki Gdańskiej

Bogdan Cierpisz

- Ocalony od zapomnienia

Zbliża się XVI edycja wystawy „Ocalić od zapomnienia” organizowanej przez Związek Polskich Artystów Plastyków i Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku. W tym roku wyróżniono Bogdana Cierpisz.

Przypomnę, że cykl wystaw zapoczątkowany został w 2003 roku, i ma już swoją tradycję, prestiż oraz siłę oddziaływania. Pomyślną organizacją wystaw jest znakomity sopocki malarz Krzysztof Izdebski Cruz. Prezentacje mają na celu przypomnienie wyjątkowych osobowości malarskich i ich dzieł, powoli zapominanych, odchodzących w niepamięć, których malarstwo dziś już może nie wywołuje takich emocji jak przed laty, nadal jednak nie traci swoich walorów artystycznych i może zaświadczać o dużym talencie autorów.

W poprzednich latach prezentacje odbywały się w nieregularnych odstępach czasowych, rocznym i dwuletnim, ale nie miało to większego znaczenia na ich wartość artystyczną. Ostatnio wyróżnionymi osobami byli dwaj znakomici artyści Zygmunt Ka-

Bogdan Cierpisz, Gdańsk, olej, płótno, 1978, kopia

rolak i Stanisław Wójcik. Okazało się, że były to jedne z najlepiej przygotowanych przez ZPAP wystaw ostatnich lat. Zbliża się XVI edycja wydarzenia. Do tej pory zaprezentowano między innymi takich artystów jak: Zdzisław Kałędkiewicz, Roman Usarewicz, Kazimierz Ostrowski, Mieczysław Baryłko, Piotr Zajęcki, Kazimierz Śramkiewicz, Zdzisław Walicki i Rajmund Pietkiewicz. Wybitni malarze, którym przypomnienie się należało. W wielu wypadkach to

ostatnia chwila, kiedy żyje jeszcze rodzina artysty i jest możliwość swobodnego dotarcia do dzieł malarzy ratowanych przed zapomnieniem. To dziedzictwo kulturowe Gdańsk, miasta które w powojennej historii sztuki jest jednym z ważniejszych ośrodków malarstwa w Polsce.

W tym roku przypomnienie przypadło artyście, którego nie znałem, a jest nim Bogdan Cierpisz, artysta wywodzący się i wychowany na kolorystycznej estetyce „szkoły sopockiej”. Bog-

dan Cierpisz (1930-1994) urodził się w Puławach, studia ukończył w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku na Wydziale Malarstwa w pracowniach profesorów: Jana Cybisa, Stanisława Borysowskiego, Jana Wodyńskiego i Jacka Żuławskiego. Malarzy którzy w powojennych latach polskiej sztuki odegrali znaczące role. Związani z Gdańskiem, Warszawą i Toruniem wychowali wielu wybitnych artystów, do których niewątpliwie należał Bogdan Cierpisz. Dyplom artysta uzyskał w 1957 r. Od 1949 roku mieszkał w Gdańsku.

Brał czynny udział w odbudowie zniszczonego podczas wojny starego miasta. W 1958 roku został członkiem Gdańskiego Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków. Od 1957 do 1970 roku pracował w Studium Nauczycielskim w Gdańsku jako nauczyciel wychowania plastycznego. W latach 1970-1994 był akademickim wykładowcą przedmiotów plastycznych w Wyższym Studium Nauczycielskim, a następnie w Instytucie Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego. Jego prace pokazywane były na wystawach indywidualnych

i na ponad 200 zbiorowych. Artysta często uczestniczył w plenerach i sympozjach malarskich. W latach 1975-1979 pełnił funkcję kierownika naukowego plenerów między innymi we Fromborku i Władysławowie. Był wielokrotnie nagradzany i odznaczany za działalność pedagogiczną i plastyczną.

Nikle strzępy informacji przedostające się do publicznej wiadomości nie pozwalają na szersze omówienie jego twórczości, być może po wystawie i zapoznaniu się z jego dziełami będzie można szerzej opisać jego twórczość. Niewątpliwie Cierpisz był kolorystą i poświęcił swoje malarstwo tendencji, która po skończeniu przez niego gdańskiej uczelni w 1957 roku odchodziła już w zapomnienie. Pod koniec swoich studiów zaliczył zajęcia z Janem Cybisem podczas jego kilku miesięcznych wykładów w Gdańsku. Przypomnę, że Cybis był jednym z kapistów, uczniem wielkiego Józefa Pankiewicza. Mam nadzieję, że na wystawie Bogdana Cierpisz odkryć będzie można echa przedwojennego polskiego malarstwa kolorystycznego. Estetyki która do dziś wywołuje wśród polskiej publiczności wielkie poruszenie.

Wystawę artysty można oglądać w Galerii ZPAP Gdańsk ul. Piwna do 30.10.2020.

Stanisław Seyfried

Zmarł Janusz Hankowski

W wieku 87 lat nagle zmarł znakomity elbląski malarz Janusz Hankowski.

Po etnograficznych studiach, które ukończył w 1955 roku na Uniwersytecie Warszawskim, postanowił rozwinąć swój talent w gdańskiej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych. Janusz Hankowski trafił na malarstwo do Kazimierza Śramkiewicza, lwowskiego malarza, asystenta Władysława Lama. Po roku był już w pracowni Stanisława Teisseyre'a, malarza pochodzącego również ze Lwowa, ale z rodowodem paryskim, lecz nie Pankiewicza, a modernistów.

Początek studiów miał olbrzymie znaczenie dla jego przyszłej drogi artystycznej.

Młody student malarstwa, przeżywał wiele rozterek, bowiem właśnie wówczas w 1958 roku pojawił się w szkole Piotr Potworowski. Prosto z Anglii przywiózł do Sopotu zupełnie nowe spojrzenie na sztukę. Powiew nowej myśli, zafascynował wszystkich również Hankowskiego, który wówczas myślał o przeniesieniu się do pracowni Potworowskiego. (Prace z lat 60-tych, XX w.) Było jednak już za późno bowiem wcześniejsze studia etnograficzne i osobowości dotychczasowych profesorów malarstwa już dość mocno ukształtowały przyszły wizerunek artysty.

Janusz Hankowski studia ukończył w 1963 roku. Chwilę później w jego malarstwie pojawił się Don Kichot z La Manchy. Postać Don Kichota w malarstwie artysty pozostała już do końca i jawiła się w różnych sytuacjach, w różnych figurach i miejscach, ale prawie zawsze w pejzażach wschodu, jednak nie tych dalekich, a znanych nam dobrze, tych bliskich.

Hankowski lata szkoły podstawowej i wojny spędził w Białymstoku. Kultura wschodu, prawosławia miała duży wpływ na jego twórczość. Błędny rycerz prze-

niesiony z Hiszpanii otoczony został cerkiewiami. Świat postaci, świętych, rycerzy jest monumentalny, wydłużone figury wprowadzają nas w idylliczno-poetycki nastrój, przypominający niekiedy nastrój obrazów Kiejstuta Bereźnickiego. Jego obrazy pełne symboli i znaków odwołują się do cervantesowskiej idei bohatera poszukującego, bezradnego, zagubionego, ale walczącego ze złem.

Janusz Hankowski mieszkał w Elblągu. Urodził się w 1933, swoją sztuką wzbogacał krajobraz elbląskiej przestrzeni artystycznej,

układającej się w długi ciąg tradycji miejscowego malarstwa. Od Harry Schultza, Hellingratha, Grunwalda po Jarmużewskiego, Jakubowskiego i Książkiewicza. Ostatni raz widzieliśmy się na dwóch jego wystawach

u Krystyny Olechnowicz w Galerii Zum oraz na wystawie w Galerii El, jego sztuka wyraźnie i znacząco podnosiła poziom elbląskich prezentacji malarskich.

Stanisław Seyfried

Wsparcie **LOTOSU** dla Złotej Wstążki

Grupa LOTOS włączyła się w pomoc dzieciom chorym na raka w ramach Kampanii „Złotej Wstążki”. Każda kawa kupiona do 21 listopada na stacjach paliw LOTOS to 10 groszy przeznaczone na wsparcie skutecznego leczenia dzieci z chorobami nowotworowymi. Organizatorami Kampanii „Złotej Wstążki” są Fundacja „Przylądek Nadziei” oraz Fundacja „Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową”.

Kampania ma charakter społeczny, a jej symbol – złota wstążka – nawiązuje do najcenniejszego kruszcu i reprezentuje największą wartość – zdrowie. Organizatorzy akcji już od prawie 30 lat wspierają onkologię dziecięcą w Polsce.

Grupa LOTOS dołączyła do kampanii w drugiej połowie września. Każda kawa kupiona na jednej ze stacji LOTOS wspiera dzieci walczące z chorobą nowotworową. Akcja potrwa do 21 listopada i biorą w niej udział wszystkie stacje paliw gdańskiego koncernu. Ich pełną listę znaleźć można na lotos.pl. – Jako spółka odpowiedzialna społecznie postanowiliśmy wesprzeć tę inicjatywę. Każda nasza kawa pomaga – jest cegielką, któ-

ry my i nasi klienci dokładamy do poprawy możliwości leczenia najmłodszych pacjentów – mówi **Wojciech Weiss**, prezes Zarządu LOTOS Paliwa.

– Nawet 80% dzieci chorych na raka można dzisiaj wyleczyć. Pod warunkiem, że ma się dostęp do nowoczesnych terapii, najnowszych rozwiązań i doskonałych warunków. To jednak kosztuje. Koszty nier refundowanych leków idą często w setki tysięcy, a nawet miliony złotych – mówi **Mirosław Szozda**, prezes Fundacji Przylądek Nadziei. – Dlatego jesteśmy bardzo wdzięczni naszym Partnerom z LOTOSU za ich wsparcie i zaangażowanie. Dzięki takim akcjom możemy nieść pomoc każdemu

dziecku w potrzebie. Nawet w przypadku najbardziej kosztownych procedur.

***

Spółka LOTOS Paliwa posiada obecnie ponad 500 stacji paliw w całym kraju, co stawia ją na trzecim miejscu pod względem liczby stacji paliw w Polsce. Firma jest również wiceliderem w segmencie MOP (Miejsce Obsługi Podróżnych) – w ramach sieci funkcjonuje ich 21, przy autostradach A1, A2, A4 i A6 oraz przy drogach ekspresowych S3 oraz S7.

Stacje należące do LOTOSU oferują bogatą ofertę produktów gastronomicznych, a także szeroki wachlarz dostępnych usług tj.: sklep, myjnia, czy usługi motoryzacyjne.

LOTOS

KAMPANIA
**ZŁOTEJ
WSTĄŻKI**
NA RZECZ DZIECI
CHORYCH NA RAKA

**KAŻDA
KAWA
POMAGA!**

cafe punkt

Sport szkolny z Energa

Przełajowcy podzieli medale

8 października do Mistrzostw Gdańska w Sztafetowych Biegach Przełajowych przystąpiło 23 drużyn rywalizujących w trzech kategoriach wiekowych, Igrzyskach Dzieci, Igrzyskach Młodzieży Szkolnej oraz Licealiadzie. Najmłodszy adept królowej sportu mieli tego dnia do przebiegnięcia 6x600 metrów, natomiast ich starsi koledzy ścigali się na dystansie 6x1200 metrów. W cyku zawodów Gdańskiej Olimpiady Młodzieży była to już trzecia sportowa impreza gromadząca utalentowaną młodzież gdańskich szkół.

Jako pierwsi na trasę wybiegli najstarsi uczestnicy. Po 6 zmianach sztafety wszystko stało się jasne i na najwyższym stopniu podium, podobnie jak dzień wcześniej, pojawili się reprezentanci XII Liceum Ogólnokształcącego. Srebrne medale wywalczyła drużyna złożona z uczniów XIX Liceum Ogólnokształcącego, a brązowe medale zawisły na szyjach zawodników VIII Liceum Ogólnokształcącego. Tuz za podium uplasowali się chłopcy z Zespołu Szkół Łączności.

W Igrzyskach Młodzieży Szkolnej pierwsze miejsce przypadło w udziale Szkole Podstawowej nr 81 z Osowej, drugie miejsce wywalczyli

reprezentanci Szkoły Podstawowej nr 88, a na najniższym stopniu podium znaleźli się ich koledzy ze Szkoły Podstawowej nr 75. Czwarte miejsce wywalczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 80.

W najmłodszej kategorii, Igrzyskach Dzieci, bezkonkurencyjni okazali się reprezentanci Szkoły Podstawowej nr 75, wyprzedzając swoich kolegów ze Szkoły Podstawowej nr 81. Trzecie miejsce wywalczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 8, wygrywając na ostatnich metrach z ekipą ze Szkoły Podstawowej nr 80.

Najlepsze w każdej kategorii wiekowej zostały uhonorowane przez przedstawiciela

Gdańskiego Zespołu Schronisk i Sportu Szkolnego – organizatora Gdańskiej Olimpiady Młodzieży. Czołowe „czwórki” otrzymały puchary, medale i pamiątkowe dyplomy, a także dodatkowo upominki w postaci zestawu piłek do gier zespołowych.

Czołowe „czwórki” poszczególnych kategorii wiekowych.

Igrzyska Dzieci

1. Szkoła Podstawowa nr 75 w Gdańsku (Zespół Szkół Sportowych i Mistrzostwa Sportowego)
2. Szkoła Podstawowa nr 81 w Gdańsku
3. Szkoła Podstawowa nr 8

4. Szkoła Podstawowa nr 80 w Gdańsku

Igrzyska Młodzieży Szkolnej

1. Szkoła Podstawowa nr 81 w Gdańsku
2. Szkoła Podstawowa nr 88 w Gdańsku
3. Szkoła Podstawowa nr 75 w Gdańsku (Zespół Szkół Sportowych i Mistrzostwa Sportowego)
4. Szkoła Podstawowa nr 80 w Gdańsku

Licealiada

1. XII Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku (Zespół Szkół Sportowych i Mistrzo-

- stwa Sportowego)
2. XIX Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku
3. VIII Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku

4. Zespół Szkół Łączności w Gdańsku

źródło GZSiSS
fot. Wojciech Czubaszek

Nie tylko sukcesami
sekcja smoczych łodzi żyje

W pierwszy weekend października sekcja smoczych łodzi GZSiSS zakończyła sezon wodny 2020.

To był inny sezon niż dotychczas, bo znaczna część przygotowań odbywała się u wychowanków w domu. Na wodę sekcja zeszła dopiero w drugiej połowie maja i do tego nie wiedziała do czego się przygotowuje. Z kalendarza po kolei zniknęły regaty lub zostały przenoszone na inny termin. Nauczyciele i trenerzy przygotowali się na różne warianty. Dzięki temu ten krótki sezon obfitował w wiele wspaniałych wydarzeń. Sekcja zorganizowała letni obóz w Człuchowie, zor-

ganizowała Otwarte Mistrzostwa Gdańska oraz Grand Prix Gdańska w smoczach łodzi, wystartowała we wszystkich regatach Polskiej Federacji Smocznych Łodzi oraz Polskiego Związku Kajakarskiego. Juniorzy zdobyli srebrny medal Mistrzostw Polski w jedynej rozegranej w tym roku konkurencji MIKST 500 metrów, nieznacznie ulegając naspikowanej wybitnymi kajakarzami i kanadyjkarzami osadzie Astorii Bydgoszcz.

Sezon był krótki, ale bar-

dzo intensywny nie tylko pod względem sportowym. Sekcja zaliczyła szereg aktywności integracyjnych i profilaktycznych. Rozpoczęły się już przygotowania do nowego sezonu, w którym w planach start w Klubowych Mistrzostwach Świata. Sekcja Smocznych Łodzi i Sportów Wodnych zaprasza!

Informacje u kierownika sekcji Grzegorza Kwiatkowskiego pod numerem tel. 501571456.

źródło GZSiSS

ZAJĘCIA SZACHOWE ON LINE!

zapisy: www.SzachyWGdansku.pl

kontakt: zapisy@SzachyWGdansku.pl

zajęcia
45 minutowe
prowadzone przez
doświadczonych
instruktorów!